

FO
CX 71
4549/2013

FUNDAÇÃO NACIONAL
BIBLIOTECA CULTURAL

TIH SAP TÄG

Īnih Täg Yāh Kēyi

Tih Sap Täg

ĩnih Täg Yãh Këyi

Idealização:

Raphael Baratella de Oliveira

Coordenação:

Raphael Baratella de Oliveira
e Gabriel Cortes

Desenhos:

Otair Castilho, Aparecida Lopes,
Edílson Trindade, Maria Eliana e Helio.

Capa:

Otair Castilho e Edílson Trindade

Edição Geral:

Gabriel Cortes

Tradução para a língua Yuhup:

Luis Fernandes Castro

Comunidade São Martinho - Igarapé Cunuri

Revisão e Organização:

Cácio Silva e Elisângela Silva
Pró-Amazônia

Associação Pró-Amazônia

Pro-ALY - Programa de Alfabetização
na Língua Yuhup

DSEI-ARN - Distrito Sanitário Especial Indígena do
Alto Rio Negro

FUNASA - Fundação Nacional da Saúde

São Gabriel da Cachoeira, AM, 2008.

ISBN 978-85-63662-06-4

Ĩn Yuhupdeh! Āh Zé Täg-Tēh.

Āh āh kuy nih reh kuy nigh tæg
yāh këyöp. Muhu' ni yih hāmap. Nih tóh
āh kuy nih yap nih nig yāh pāhah wayap.

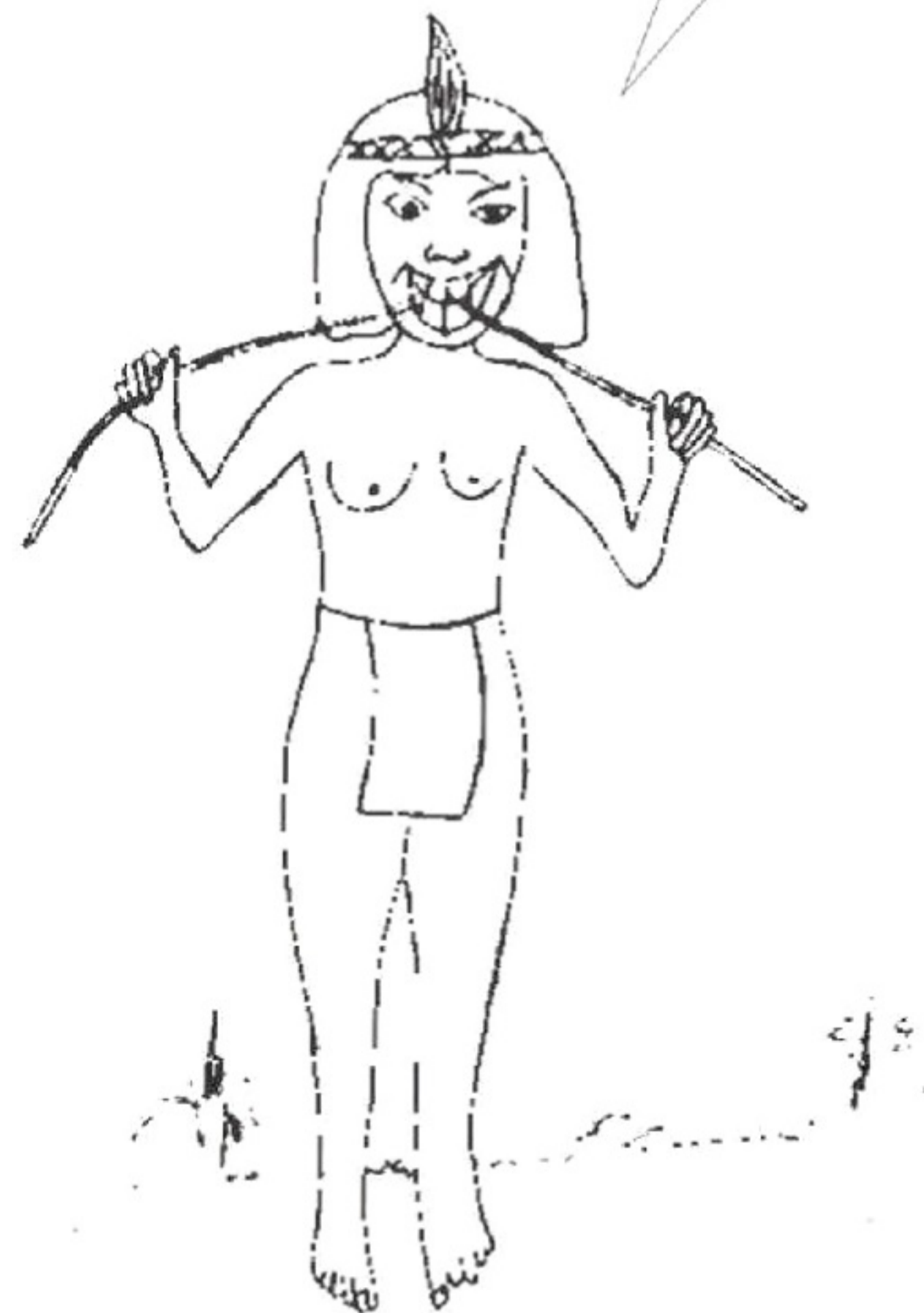
Äy! ã hát Ana Täg-Yöh.

Nig nih ãh yãh noho tih sap bää ãhap.
Ïn kuy nig muhu' bööp.

Naw ãm? ã hát Maria Yãh-Nohoi.

Ãh nig nih tak-tit bi' bööp.

Hāmay Yuhupdeh! Āhát Lili Täg-Tēh.

Āh āh kuy nih reh kuy nig nih
nigih yāh noho tih sap bēēp. Täg
tih sap tih ni hut tuhup ah yāh kēy.

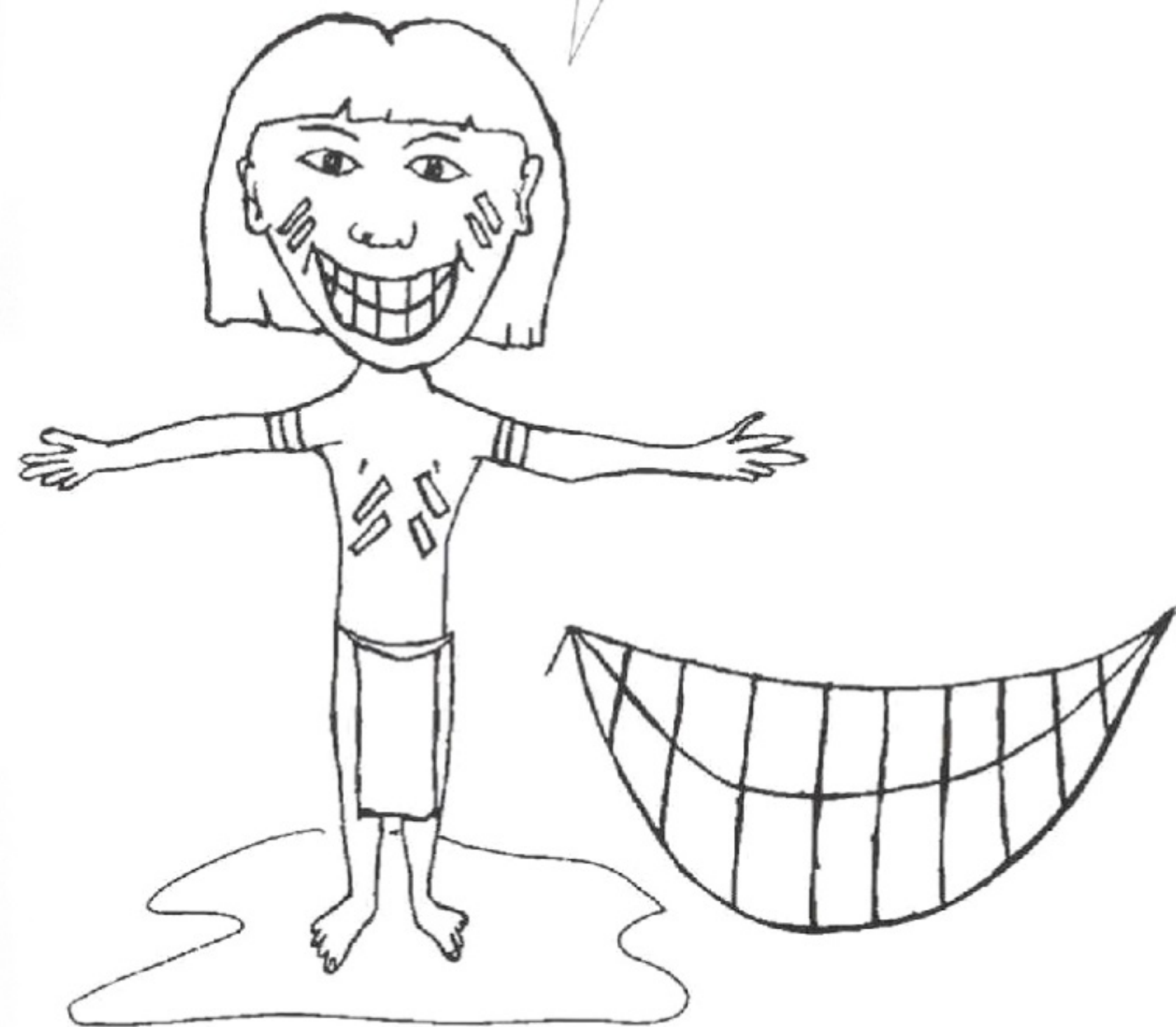
Īnih tæg móy ni yip.
Mahi āh pön si.

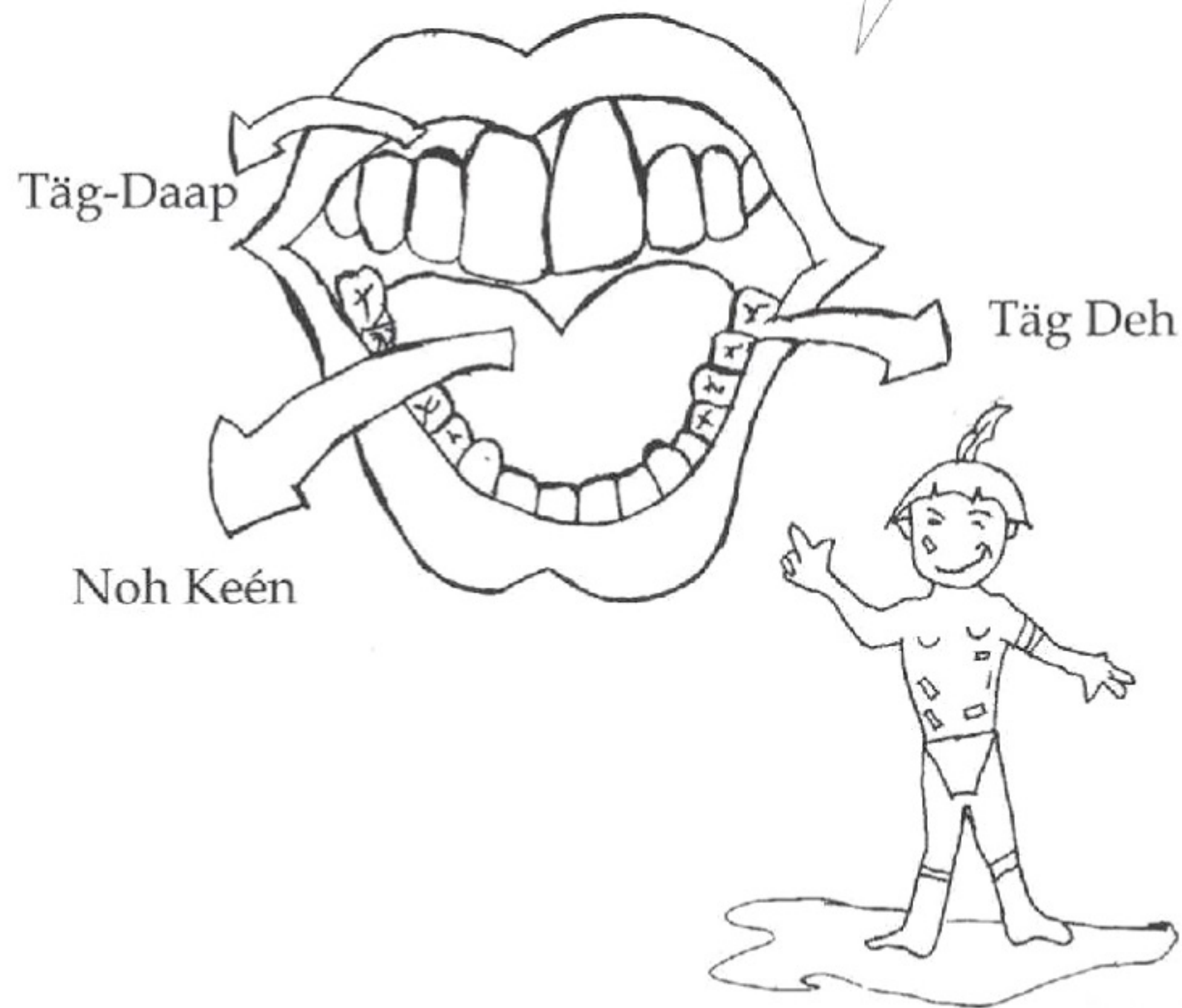
Nih ni yip: Móy tih saaw nih tóh tih sap
móy wahani. Īnih tæg hīn yī' ni.
Saaw nih ūhi ni bööp ĩn yāh këyë
buyu tih. Īnih tæg tih sap mih nig
wahani ĩn këy tóh.

Hāmay ĩn yāh noho way
Tæg-Tön wëh tih hāma hut.

Īn n̄h t̄ag ĩn siini buyup
noh keén t̄ag-daap ĩn siinip.

T̄ag-Sap t̄ih t̄ehéh yap f̄hip yap. T̄ag hu'
ĩn siin tóh w̄it baayi yap.

H̄amay noh keén
t̄ag-daap h̄in ĩn siinip.
H̄amay ĩn̄h noh k̄oon
ĩn tuhup ah ĩn ȳah k̄eyep.

Yāh Ta'i Täg-Wak Täg-Sap Yih Yë Ni'

Tuhup ah tæg siin nih tóh saaw tu rö'i
yit saaw Täg-Wak döhöi. Yit Täg-Wak
Täg-Sap döhöi. Yit yih tæg pë'i
tìh wey tuip.

Tìh mih tut ora sö mah ãn
wen tóh Täg-Sap nih tæg yap
wenep.

Yi' ni yï' yip. Täg-Sap
nih tæg wenep.

Ãhi Täg-Sapap.

Täg tih saaw ti' wen sihij ah ahap.

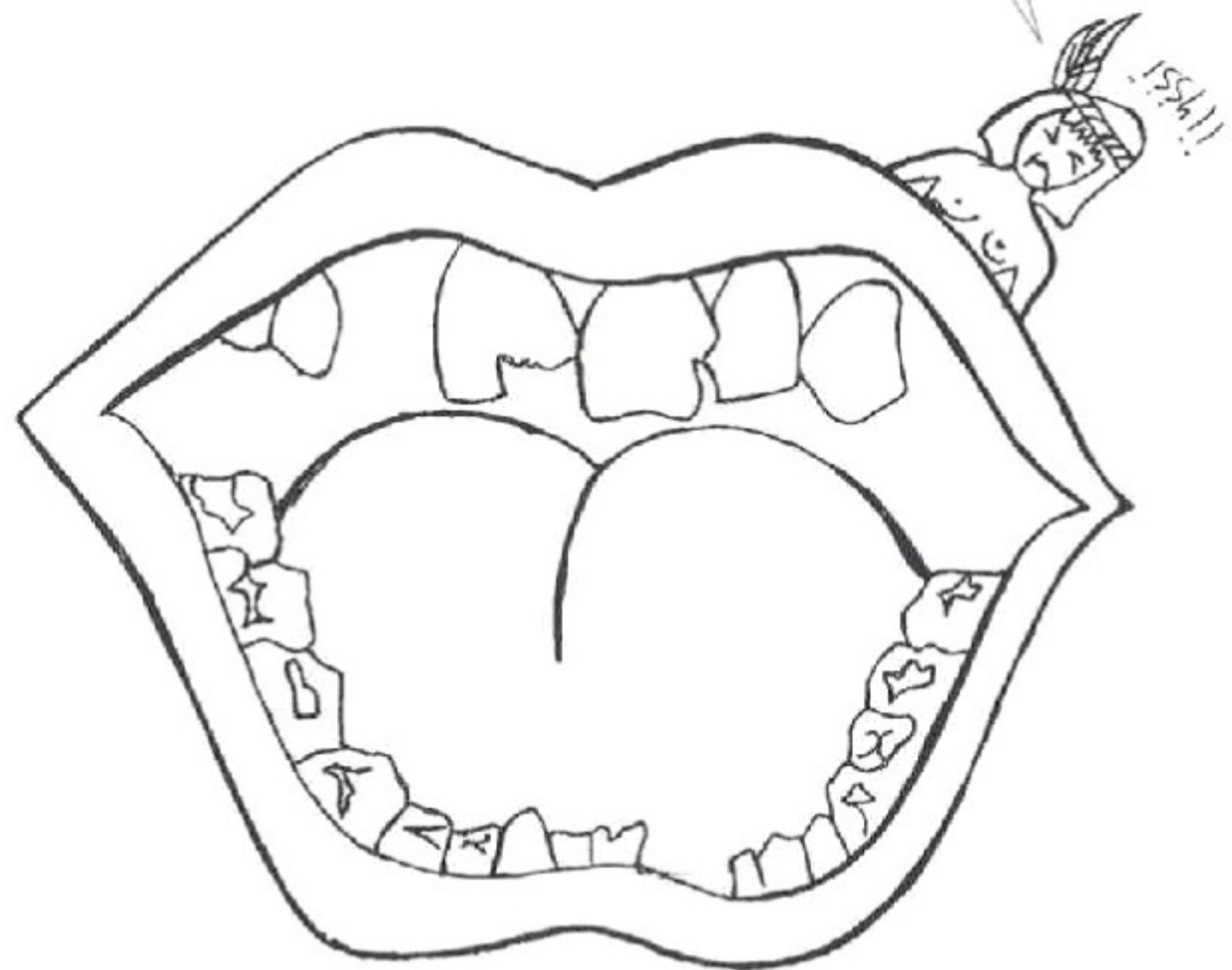

Täg-Tön Deh

Ïn tæg ïn siin na meye hut Tæg-Tön deh
döhöp. Tæg saa ni' kâp Tæg-Tön deh
yï' ni nih tóh tæg mih tut yih ni rö'öp
tæg keri' yih niip.

Hé'! Tēhéh wahani.

Īn Täg-Wak tih sēm dö'i yap Täg-Tön
yih ni rö'öp tēhéh yih wahanap.
Bíg sö mah pē' rö' yö' yih noh hip.

Täg-Wak

Täg-Wak

Tih däaw ni rö' tæg
mih tut. Yi' ni nih tóh
tæg-daapa' yih niip.

Bíg sö mah tæg-daap
pē' rö' yö' yih puhup
tih hēj hām yö' yiw yih
wayap.

Täg-Wak

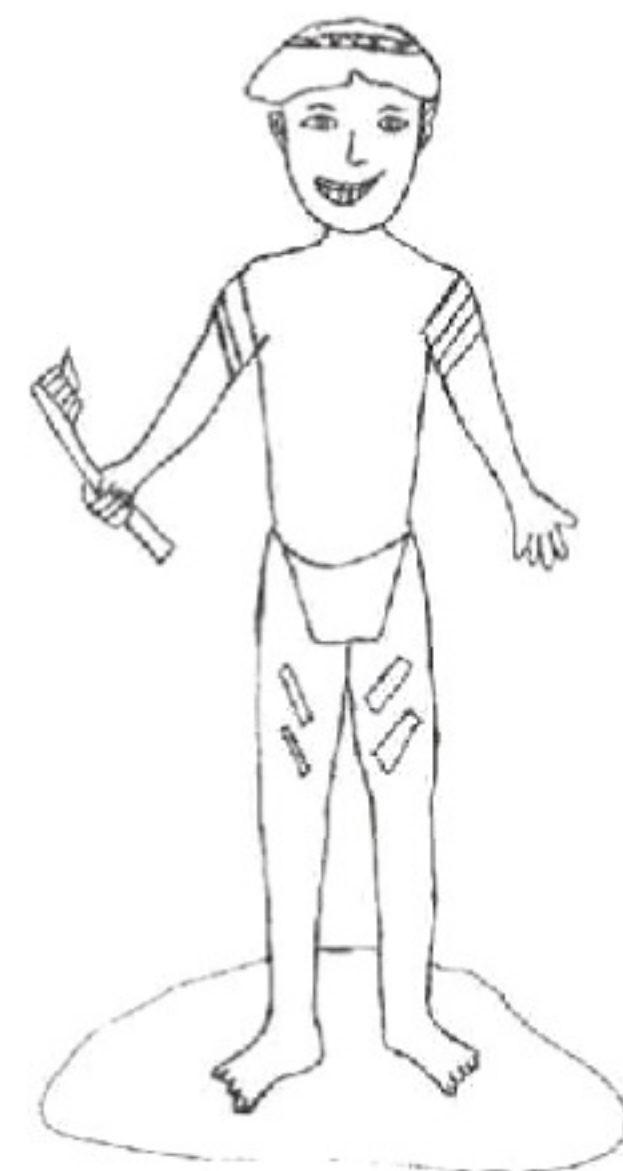
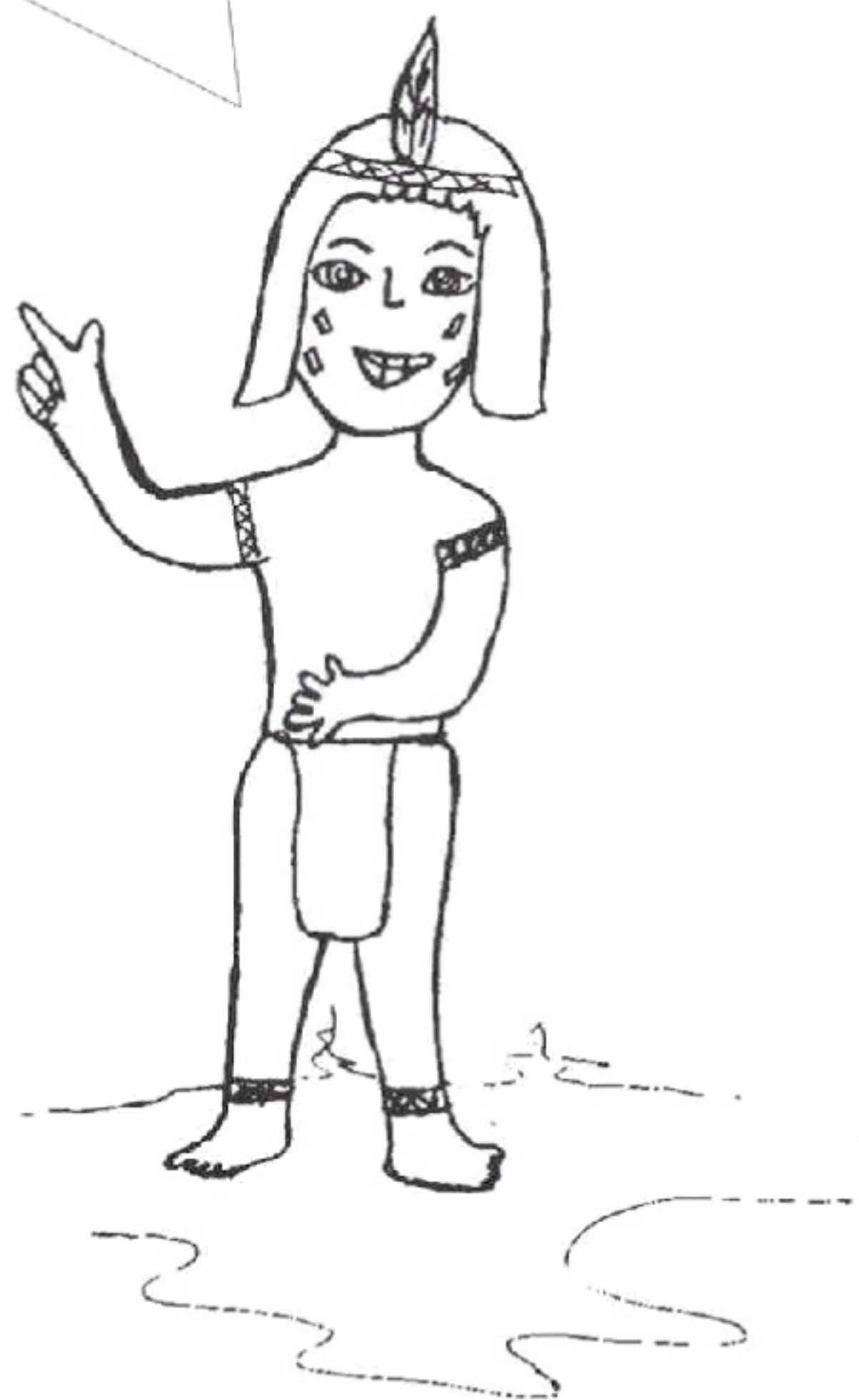
Täg-Wak

Īn tuhu pah yāh këy
nih tóh ĩn ká' köönö' yih
wenep yit tæg nohip
wey yö' yih nohip.

Hāmay Īnih Täg Īn Yāh Këyë

Īn kuy nih reh tōni bam'-ni-ap
sā' nihī' nih täg yāh këy tęg.
Hāmay sā' nihī' ĩn yāh pāha way.

1^a Tägä'-Yök

2^a Pasta

3^a Tak-Tit

4^a Täg-Yōh

Nih Ni Yö' Tak-Tit Īn Bī' Böö ?

Tak-tit hey' rup
yö' pōh tērehet.
Yāh tam yö'
hawa. Īn tih pīg
kāk dö' yö'
dö' rāh yēp
täg-daapa'.

Nih tōh pō mah
kāk dāh sak tu mah
kāk dāh hi Īn niip.

Sāh tēgā' wapa'
ni dāg hu' Īn tēg
dö' rāh yē yö' Īn .
siinip sāh dāg pīn
sāh tēg Īn dö' rāh yē yö'
siinip.

Nih Ni Yö' Täg-Yōh Īn Bī' Böö ?

Īn tēg siin sō mah tak-tit dö' rāh yē yö'
pō mah kāk dāh sak tu mah kāk dāh hi
Īn niip yih sō mah Īn noh kōönō'
wūkup.

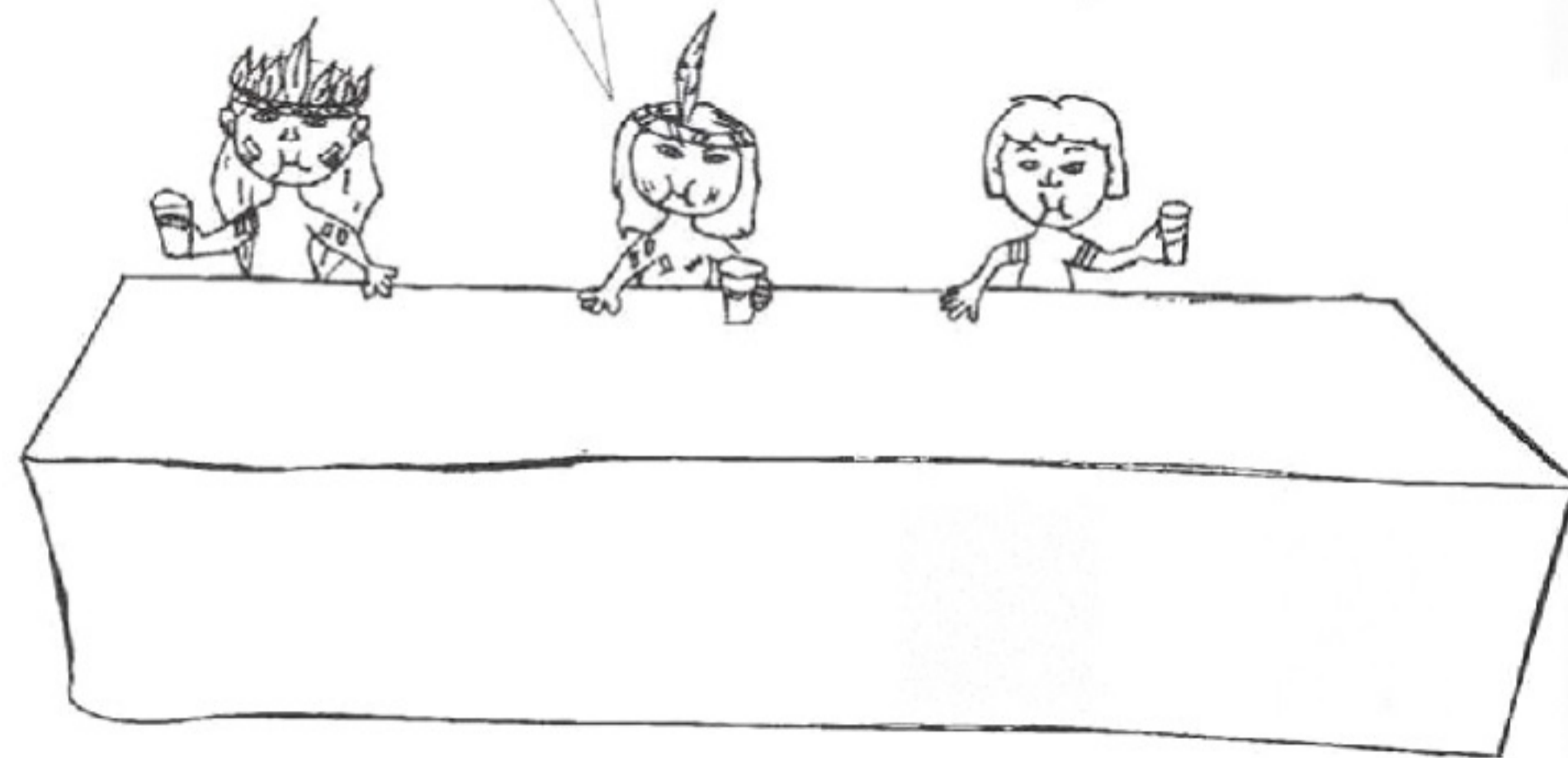
Tägä'-Yök

Tägä'-yök hep bog nih këy ni. Täg-Sap nih yih hep däh wayap. Tägä'-yök yih siinip tih mih tut tih mee' tag köönö' mah tag pö mah noh keene' yih siinip.

Īn noh köön saw nih susuh ah täw ni ah Täg-Sap dehep.

Noh köönö' wūk sö mah sooç buy rähi. Naw way.

Nee en dähi nih tag-yōh ĩn niip.

Īnih tag siin tih wah tih ni tōh tih dääw uy ĩn yāh känip.

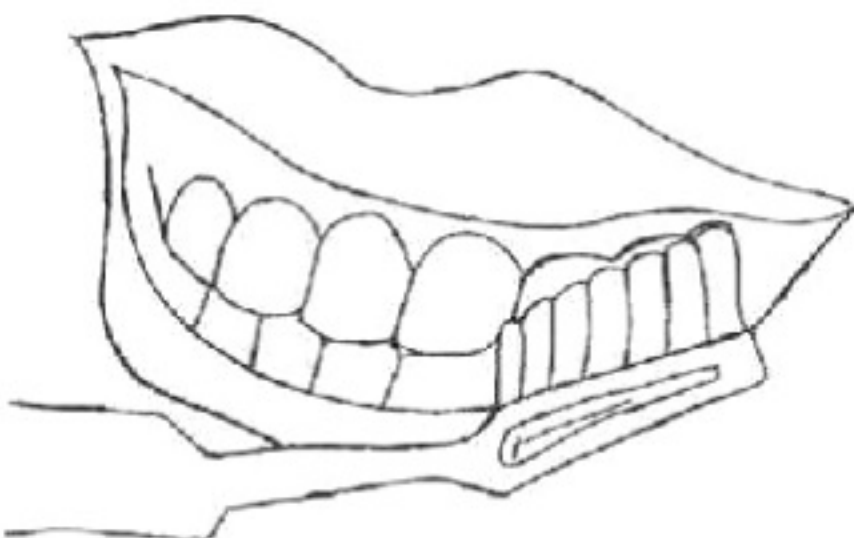

Īnih tag ĩn siin tōh Täg-Wak wit baay nih way yip. Yi' ni nih tag ĩn siin win nih ĩn ni buyup.

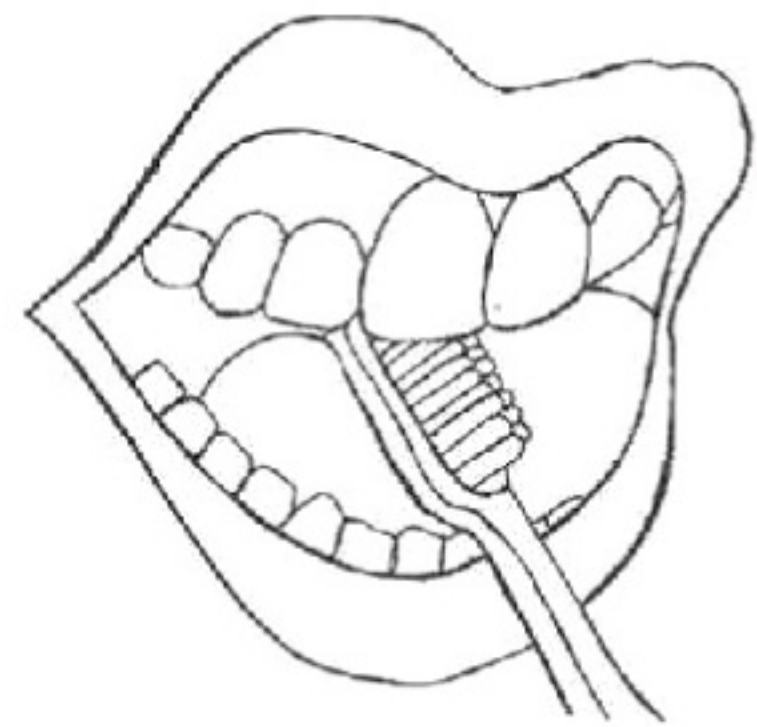
Yāh pāh sah nih ni:
Moräg-ap werho sö mah
ĩn sā yāh kani buyup.

Nih Ni Yö' Tägä'-Yök Īn Bī' Böö ?

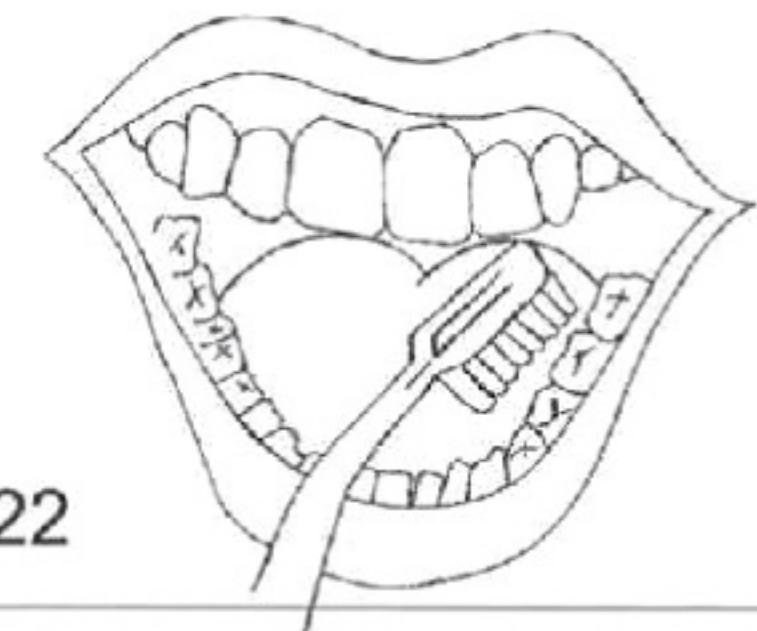
Pö mah tih köönö'
mah ĩn tögä'-yök
siini buyup tih'
pót ĩn yökö' siini
buyup.

Īnih tögä'-book
ĩn siin hū'i buyup.

Yī' ni yö' ĩnih tög
póg ĩn siinip yök
däh ham yök däh
baay ĩn ni hū'ip.

Yih sö mah ĩnih noh
keén pö mah ĩn yökö'
siin däh wayap.

Hī Tóh Īnih Täg Īn Siini ?

Säämi dī' nih tög ĩn siini buyup.
Nih ni key sääm ĩn ōho mī' Täg-Säp
yap ni rö'öp.

Īnih tög ĩn siini
buyup wón' ĩn äg
sö mah hóp ĩn wen
sö mah ĩn siini
buyup yī' ni nih tóh
ĩn ōho körö mah
ĩnih tög ĩn siinip.

Īn nī' ni tóh nih tǎg saaw nih
tǐh sap yǐh wahanap.

Hĭ Tóh Tǎg-Yāh-Kēy-Yap Nih Īn Ēy Rāhā ?

Tǎg-Yāh-Kēy-Yap tǐh nih yāmat
wĭt nen tóh nih tǎg ĩn kēy yēhep.

Hĭ tóh tǎg-yāh-kēy-yap nih ĩn ēy rāhā ?

- () Tǎg tǐh pē' tóh
- () Tǎg tǐh saa tóh
- () Tǎg tǐh tōn tóh
- () Kāāh ĩn wen tóh tǎg yǐh pē'ēp
- () Tǐh kǐ ĩn wen tóh tǎg yǐh pē'ēp
- () Tǎg-daapa' yǐh yíw way tóh
- () Tǎg-daapa' nunuh ni yō' tǐh hēj ni yō'
puhu yō' yǐh pē'ēp
- () Tǎg tǐh wey tóh
- () Noh kōōn tǐh dooh tóh
- () Īnih noh kōōn tǐh yāh dooh ni tóh

ProALY
Programa de Alfabetização
na Língua Yuhup

Av. Constantino Nery, 2525 - 3B/201
Bairro Chapada
69050-001 Manaus - AM

Apoio:

FUNDAÇÃO NACIONAL DE SAÚDE - FUNASA
Av. Álvaro Maia, 79 São Gabriel da Cachoeira -
Amazonas - Brasil CEP 69750-000
funasa@funasa.gov.br - Tel: (97) 3471-1208/2581

DSEI-ARN

**DISTRITO SANITÁRIO ESPECIAL INDÍGENA
DO ALTO RIO NEGRO - DSEI/ARN**
Br 307, nº 0 São Gabriel da Cachoeira - Amazonas -
Brasil CEP 69750-000 dsei_coord@yahoo.com.br
Tel: (97) 3471-1616